

ZVONČEK

LIST S PODOBAMI
ZA SLOVENSKO MLADINO

□ □

LETÖ XIII.

□ □ □

UREDIL

ENGELBERT GANGL

1912

V LJUBLJANI

□ □ □

LAST IN ZALOŽBA „ZAVEZE AVSTR. JUGOSLOVANSKIH UČITELJSKIH DRUŠTEV“
NATISNILA „UČITELJSKA TISKARNA“

ANNO 1900
V. 1. 1900
ZVONČEK
LUDVÍK M. VÍŠEK
V. 1. 1900
ZVONČEK
LUDVÍK M. VÍŠEK

Vse pravice do spisov, priobčenih v „Zvončku“, se pridržujejo.

VII B 35986 f

KAZALO.

□□□

Pesmi.

	Stran.
<i>Domovini. Mara Tavčarjeva</i>	1
<i>Vlasta na vozlu. Simon Palček</i>	5
<i>Tri ženskice. Mara Gregoričeva</i>	11
<i>Bratuh Franu. Janko Leban</i>	14
<i>Naj grem z njo! A. Rapè</i>	18
<i>Drobne pesmi. Fr. Žgur</i>	25
<i>Žalostna pesem. Cvetko Gorjančev</i>	28
<i>Sirota. A. Rapè</i>	32
<i>Kosec in ženjica. Mara Gregoričeva</i>	40
<i>Kmetiške pesmi. Cvetko Gorjančev</i>	41
<i>Povest majke nočke. Cvetko Gorjančev</i>	44
<i>Mrak. Fr. Žgur</i>	44
<i>Z juga. Tone Rakovčan</i>	45
<i>Zarje rumene ... Fr. Žgur</i>	49
<i>Vitez. Fr. Žgur</i>	52
<i>Pomladna. Cvetko Gorjančev</i>	53
<i>Molitev. Cvetko Gorjančev</i>	56
<i>Voznikova pesem. Cvetko Gorjančev</i>	66
<i>Pesem o sreči. Cvetko Gorjančev</i>	67
<i>Kdo je zlate volje? Fr. Žgur</i>	68
<i>Pesem moje mladosti. Cvetko Gorjančev</i>	73
<i>Nedolžno oko. M. Tavčarjeva</i>	76
<i>Slovo kučmi. Fr. Rojec</i>	84
<i>Jezerce. Tone Rakovčan</i>	91
<i>Moj izprehod. Fr. Rojec</i>	97
<i>Pomlad. Arko</i>	99
<i>Jakec z bombo. A. Rapè</i>	104
<i>Večerna. Hinko Medič</i>	109
<i>V mojem srcu ... Tone Rakovčan</i>	110
<i>Molitev. Fr. Žgur</i>	112
<i>Pozdrav. Mara Gregoričeva</i>	113
<i>Kraljična zemlja se že drami. Fr. Žgur</i>	115
<i>Šopek pesem na grob materi. L. Černej</i>	116, 139, 224
<i>Ah, zapojte! Fr. Žgur</i>	121
<i>Solnčece. Tone Rakovčan</i>	123
<i>Pesem nabornikov. Cvetko Gorjančev</i>	125
<i>Povest o življjenju. Fr. Rojec</i>	126
<i>Grožnja. Fr. Žgur</i>	128

	Stran
Prvošolcu † Juliju Valantu. <i>Cvetko Gorjančev</i>	128
Povsod vse cvete, zeleni . . . <i>Fr. Žgur</i>	134
Pomladna. <i>Tone Rakovčan</i>	134
Večerna. <i>Cvetko Gorjančev</i>	135
V cerkvi. <i>Tone Rakovčan</i>	135
Jurjeva. <i>Cvetko Gorjančev</i>	135
Pesem ptičk. <i>Cvetko Gorjančev</i>	145
V hroščevem letu. —m—	149
Želodek. <i>K. Andrejev</i>	150
Morje. <i>Tone Rakovčan</i>	165
Rak in škrat. <i>Sambom</i>	169
Na paši. <i>A. Rapè</i>	173
Tihe pesmi. <i>Cvetko Gorjančev</i>	174
V jutru. <i>Tone Rakovčan</i>	176
Pesem o ptički. <i>Sambom</i>	178
Ljubi domovino svojo! <i>Arko</i>	179
Zelena kobilica. <i>Cvetko Gorjančev</i>	185
Slovo. <i>Cvetko Gorjančev</i>	185
Ribica zlata. <i>Sambom</i>	188
Imam še pesemc . . . <i>Sambom</i>	188
Ej, ti muren! <i>Cvetko Gorjančev</i>	188
Poletna. <i>Fr. Žgur</i>	193
† Frančišku Ks. Troštu. <i>Fr. Žgur</i>	197
In v čolniček . . . <i>Tone Rakovčan</i>	199
Otožna. <i>Tone Rakovčan</i>	200
Zopet v rojstnem kraju. <i>Fr. Rojec</i>	213
Narodna. <i>Tone Rakovčan</i>	213
Morju. <i>Cvetko Gorjančev</i>	217
Nevihta. <i>Fr. Žgur</i>	236
Odhod. <i>Fr. Rojec</i>	236
Šolarske pesmi. <i>Cvetko Gorjančev</i>	241
Na potu. <i>Fr. Rojec</i>	244
Jesenska pesem. <i>Jos. Šest</i>	248
Ah, samo spomin . . . <i>Tone Rakovčan</i>	250
O očeh in ključku. <i>Tone Rakovčan</i>	261
Mlinar Saša. <i>Mica Kepa</i>	261
Na Jurčičevem domu. <i>Fr. Rojec</i>	265
Gojko pozimi. <i>Simon Palček</i>	279
Vprašanje. <i>Davorinov</i>	284
Na poljane snežec pada . . . <i>Davorinov</i>	285
Želja. <i>Tone Rakovčan</i>	285

Pripovedni spisi.

Pri ličkanju. <i>S. C.</i>	2
Stric Lužar. <i>Ivo Trošt</i>	6

	Stran
Premodore glave. <i>Silvester Košutnik</i>	9
Pravljice. <i>Bechstein-Silvester</i>	15
Frpajtov Andrejče. <i>Ivan Košir</i>	19
Pikapolonca. <i>Cvetko Gorjančev</i>	26
Plemenito delo. <i>Pavel Strmšek</i>	28
Udebovo gnezdo. <i>F. Palnak</i>	29
Zgodovinske črtice. <i>P. Strmšek</i>	31
Stari časi. <i>Hinko Medič</i>	33
Kristus in sv. Peter. <i>Fr. Košir</i>	39
Janezkovo pismo. <i>Cvetko Gorjančev</i>	42
Vladkov vrabček. <i>Marica Bartol-Nadliškova</i>	50
Umrl je. <i>A. Rapè</i>	54
Desetnica. <i>Jos. Vandot</i>	57, 81, 105, 129, 153
O dveh bratih. <i>Fr. Košir</i>	64
Bajki starega hrasta. <i>K. Andrejev</i>	65
Muca Sladkosneda. <i>Ivo Trošt</i>	67
O, Vako je tudi fant od fare. <i>Peter Strgulca</i>	74
Cvet in sad. <i>F. Palnak</i>	78
Moje gospodarstvo. <i>R. G</i>	86
O Platajskoviem sinčku. <i>Fr. Košir</i>	92
Prvi april. <i>Cvetko Gorjančev</i>	98
Naš postiljon. <i>Ivo Trošt</i>	100
Mačeha. <i>F. Palnak</i>	111
Pesem ljubezni. <i>Cvetko Gorjančev</i>	114
Kaj imaš rajši? <i>Cvetko Gorjančev</i>	122
Naročilo. <i>Ivo Trošt</i>	137
Ob učenju. <i>Ivo Trošt</i>	146
Cir in Grki. <i>Pavel Strmšek</i>	149
Zlata pavka. <i>I. K. Erben — Josip Gruden</i>	151
Iz mojega albumčka. <i>Cvetko Gorjančev</i>	170
Zbrani pevci. <i>Ivo Trošt</i>	180
Novi zvonovi. <i>Tone Rakovčan</i>	183
Kralj vseh kraljev. <i>Maja</i>	197
Pogovor vrabcev. <i>M. K</i>	200
Leseni Jakob. <i>Ivo Trošt</i>	204, 228, 255
Stepanove sanje. <i>I. E. Rubin</i>	209, 226
Buča se je izgubila. <i>F. Palnak</i>	218
Povest mladosti. <i>Tone Rakovčan</i>	221
Tatič. <i>Ivo Trošt</i>	232
Buče. <i>Cvetko Gorjančev</i>	243
Pes in mačka. <i>Zager Rafael</i>	245
„Te pa, te!“ <i>Ivo Trošt</i>	245
Radovednost. <i>Jos Šest</i>	254
Božič, ti si zmerom lep! <i>Ivo Trošt</i>	266
Bolgar. <i>Iva</i>	270

Zlate rože. <i>Cvetko Gorjančev</i>	272
Miklavževe. <i>Tone Rakovčan</i>	276
Sličica iz vaške krčme. <i>Fr. Košir</i>	277
Fanika pa njen maček. <i>H.</i>	278
Mak in pšenica. <i>Ivo Trošt</i>	284

Gledališka igra.

Desetnica. <i>Cvetko Gorjančev</i>	156
------------------------------------	-----

Poučni spisi.

Rudolf Vrabl. <i>Lad. Ogorek</i>	13
Koliko je Slovanov na svetu? <i>Lad. Ogorek</i>	38
Dr. Pavel Turner. <i>Lud. Černej</i>	61
Kaj vse na svetu jedo! <i>Lad. O.</i>	103
Iz Studenic na Boč. <i>Fr. Košir</i>	124
Število zvezd. <i>Lad. O.</i>	127
Sladorni trs. <i>K. Str.</i>	163
Uvedba splošnega časa. <i>Lad. O.</i>	176
Slovenka sem! <i>Kristina Kešetova</i>	177
Kakao. <i>K. Str.</i>	186
Povest vrnivše se lastovice. <i>Kristina Kešetova</i>	194
Moj najljubši predmet. <i>Kristina Kešetova</i>	201
Anton Martin Slomšek. <i>Lad. O.</i>	225
Tvorniški pav. <i>H.</i>	248
Tuja telesa v očeh. <i>Lad. O.</i>	249
Vojna na Balkanu. <i>Lad. O.</i>	252
Nebotični velikani. <i>Ivo Trošt</i>	270
Jubilej slovenske učiteljice. <i>M.</i>	273
V Bosno! <i>Iva</i>	280

Pouk in zabava.

Novoletno voščilo. <i>Fr. Rojec</i>	20
Novoletna. <i>Fr. Rojec</i>	21
Rešitve	21, 46, 70, 94, 117, 142, 167, 190, 214, 238, 262, 286
Ježevalo zimsko spanje	21
Poštni promet v Londonu o Božiču	21
Kotiček gospoda Doropoljskega	22, 47, 71, 95, 119, 143, 168, 191, 215 239, 263, 287
V trinajsto leto!	24
Besedna uganka. <i>Fr. Rojec</i>	46, 93, 238
Pes — podedoval 25.000 kron	46
Oče in sin sta utonila	46
Zastavica v podobah. <i>Fr. Rojec</i>	69, 167
Godci. <i>Jos. Šest</i>	70
Berač Tomaž. <i>P. K.</i>	70
Demant. <i>Anda Beukova</i>	93

	Stran
Najdaljši dnevi v Evropi	94
Prosveta in vojaštvo	94
Nov strup v kavi	94
Opice — zdravniki	94
Čudno ozdravljenje	94
Človeška velikost se menjava	94
Koliko nosijo infanteristi ali pešci?	117
Mir ljudem na zemlji!	118
Slovanski uradniki v Bosni in Hercegovini	118
Otroci pod tramvajem	118
Najdragocnejši šal	118
Koliko užigalic se porabi v Evropi na leto	118
Zanesljiva časnikarska poročila	118
Besedna naloga. <i>J. K.</i>	118
Prazen strah. <i>Iv. Erbežnik</i>	141
Kako je treba ravnati s petrolejskimi svetilkami	141
Umeten hlad	142
Žepni robci	142
Drevesa, ki nimajo žuželk	142
Starost dreves	142
Čaša nesmrtnosti. <i>A. Aškerc</i>	167
Besedna naloga. <i>Božena Šotolova</i>	190
Največji železniški most	190
Še nekaj iz Novega Jorka	190
400.000 mark za zgradbo zavoda za preiskovanje raka	190
Demant. <i>J. K.</i>	214
Strup kače klopotače — zdravilo proti padavici	238
Besedna naloga. <i>Marko Plešivčnik</i>	262
Veseli dogodki iz naše šole	286
Ob sklepu trinajstega letnika	288

Glasba.

Kaj mara za novce! <i>Iv. Kiferle</i>	166
Dobro jutro. <i>Sim. Punčuh</i>	166
Ciganček — sirota. <i>Iv. Kiferle</i>	189
Mati lepa. <i>Iv. Kiferle</i>	237

Podobe.

S ptičicami na Jug. Priloga.	
Vlasta	5
Ignacij Šjanec	8
Rudolf Vrabl	13
Zimsko veselje	27
Šmajdkov Tonček	30
Melita in Vasja	32

Sankači v Bohinjski Bistrici	37
Bohinjska Bistrica po zimi	39
Grad Predjama	43
Mesto Postojna	45
Potokarjevi otroci	53
Dr. Pavel Turner	61
Kužek se uči branja	63
Piščalke	77
Kralj živali	80
Pirhi	85
Prve cvetke	92
Postiljon	101
Volk buči	104
Na cvetočem travniku	110
Feri in Jožica Juvančeva	113
Studenice	124
Lenčica	131
Povodni mož žvižga rakom	136
Ob učenju	147
Anton Aškerc	150
Sladorni trs	164
Zlata ptička	173
Pastir	175
Na počitnicali	179
Mirka, Vlasta in Dora v obljudbljeni deželi	184
Kakao	187
Nova obrtna šola v Ljubljani	196
Po sadje	199
Na obisku pri stari materi	203
Čmrlji	208
Pomlad v jeseni	223
Bled	227
Tatič	236
Brusnice	247
Mati in otrok	251
Bolgarski kralj Ferdinand	253
Črnogorski kralj Nikita	253
Srbski kralj Peter	253
Spomin na dobo cvetja	259
Nebotični velikani	271
Agneza Zupanova	274
Sv. Miklavž	275
Gojko pozimi	279
Turški častnik	283

Štev. 1.

V Ljubljani, 1. prosinca 1912.

Leto XIII.

Domovini.

Oj, krasna moja domovina,
zeleni gora in dolina
in bistrih rek srebrni pas,
in žit zorečih zlati klas!

V nebo se spenjajo vrhovi;
v dolini gaj in log, domovi,
pod zemljo svet ja čudovit,
krasota kakor zore svit.

Tu mesta bela, polje širno,
tam morje sinje, neizmerno,
slovenski svet, ti si krasan,
z lepoto rajske ves obdan.

In v zlatem pasu domovine
si biser, Bled, okrog planine
te čuvajo zvestó, skrboň,
in néba modrega oko.

Prisezam, domovina ti,
posvetil bom ti vse moči.
Slovenec sem, Slovenec bom,
srece in roko tebi — dom!

Mara Tavčarjeva.

S. C.:

Pri ličkanju.

a kuhinjskih tleh so ležali turščni stroki v velikih kopicah. Oličkali smo hitro nekaj strokov, posedli v mehkem ličkanju, in delo se je pričelo.

Moja mala sestrica Zora se je spravila na najvišjo kopico in nam poredno nagajala. Nekaj časa je ličkala ... Zamišljeno je gledala na strok, njeni prstki so počasi trgali suhe liste ... potem pa, kot bi se nečesa domislila — je vrgla v mene strok in se glasno nasmejala.

Mi smo molčali. Čulo se je le šumenje ličkanja, in v ognjišču je prasketal ogenj. Kuhala se je kava.

„Muc! Muc!“ je začela Zora klicali mačko, ki je počasi prilezla v kuhinjo. Videla je luč; to ji je znamenje, da je kdo v kuhinji ... in tedaj gotovo pride.

„Muc, muc — pridi k meni!“

Mačka je obstala nekaj časa na pragu; pogledavala je začudeno po velikih kopicah in po nas, ki smo sedeli med njimi skriti, da so se nam videle iz njih samo glave. Opazila je Zoro. Skrivila je hrbet, privzdignila oni košček repa, ki ga je imela, in ji veselo priskakljala v naročje. Z Zoro sta bili veliki prijateljici. Vedno je hodila za njo, celo v šolo je hotela, a končno je sama izprevidela, da je še premalo učena. Igrala se je nadvse rada in vsako muko je rada pretrpela od Zore, samo da se je smela z njo igrati.

„Muca, moja lepa muca,“ je gladila Zora mačko. „Caj, muca, kje pa si se danes potepala!“ Prijela jo je za vrat in jo nabila. Muca je malo mijavkala in izkušala s tačico uloviti njen roko. In potem se je pričelo

igranje... To je bilo joj! Stroki so se usuvali iz kopice dol v ličkanje... Ne dolgo. Zora je kriknila, padla je z mačkom vred raz kopice v mehko ličkanje. Glasno smo se smeiali, samo Milka, moja starejša sestra, se je jezila.

„Mama! Vse mi podere.“

Počasi se je skobacala Zora nazaj na kopico in vlekla mačko s seboj za noge. Zmagonsko nas je pogledala in zopet pričela prejšnjo igro. A to ni dolgo trpelo.

„Teta, pripoveduj!“ je zaprosila našo staro sosedo, in njene modre oči so se radovedno nasmihale. A ta je ni hotela slišati.

„Teta!“

„Kaj?“

„Povej kako pravljico!“

Milka je prenehala z delom, prijela tetu za roko in pričela tudi ona prosiši.

„Saj ne znam,“ se je branila teta Meta in hitela dal e ličkati. Medtem pa je premisljala, o čem bi povedala svojima ljubljenkama Rada jih je imela. Vedno so bile skupaj, in kamor je šla teta — tja sta hoteli tudi moji sestri. Ves dan sta bili pri nji — samo h kosilu, večerji in spat sta prišli domov. In še to ne vedno.

Visoko na stropu je brlela luč, in njena negotova svetloba je plavala po kuhinji... Semintja so se zibale sence veš po zakajenem zidu, ki so posedavale pri luči, gledale v plamen in se brezskrbno podile krog svetilke. Nad lučjo — pod stropom pa so glasno vršele muhe.

„Boš pri miru!“ se je jezila Zora nad mačko ki ji je hotela uiti iz naročja. V kotu je zapazila kost...

„Teta!“

„Tiho bodi!“ — ji je velela mamica, „saj vidiš, da teta ne utegne.“

„Ali je res, da so Pregljevi prodali kravo?“ je nadaljevala proti teti.

„Menda bo že... pravila mi je botra sama,“ je odgovorila teta.

„Kdo jo je kupil?“ sem vprašal jaz.

„Kdo? Požganec!“

„Tako!“

In zopet smo molčali — v kotu na omari pa je tiktakala ura. Zunaj je bila mesečna noč. Zvezde so trepetale, in luna je razlivala svojo bajno svetljobo po zemlji. Nejasne, velike sence so ležale po travničih in polju... Tiho in mirno je bilo povsod, le časih je pridrđal voz, ropot se je bližal, čuli smo, kako je šel mimo vežnih vrat in zopet izginil v daljavi. Vmes pa se je oglašal grilček in glasno žvižgal svojo pesem tja v noč.

„Teta,“ je pričela Zorka iznova prosiši — skoro neslišno. Teta jo je pogledala, se nasmehnila in odrinila ličkanje izpod nog.

„No, pa bom, če boš pridna in če ne boš zaspala.“

„Ne bom! Muca, muca!“

Mačka je pustila oglodano kost tam v kotu, prišla k Zori in ji legla v naročje. Vedno, kadar je teta pripovedovala kako pravljico, je legla mačka Zori v naročje, in navadno sta obe zaspali, še preden je bilo pravljici konec.

— Ob parobku samo'nega gozda — je začela teta — je sedela mlada deklica na starem, napol gnilem štoru in jokala. Vse krog nje daleč tja naokolo je bilo mirno in tiho; le čez poljano sem je vel veter in se zaletaval jezno v stare stoletne bukve, ki so mu zastavile pot. Opazil je bil deklico in se radovedno ustavil.

„Čemu jočeš? Mala!“

Deklica je sklonila glavo, zakrila obraz z rokami in vnovič zaplakala. Veter jo je hotel utolažiti. Usipaval je nanjo z lesnike rožnatega cvetja in se z njo poigraval; a ona je še glasnejše ihtela.

„Ne plači, mila moja!“

Izza bližne krtine je prilezel tolsti hrošč, sedel na zadnji nogi in mezikaje z očmi motril deklico.

„Čemu! Čemu!“ je pribrenčal čmrlj in odhitel.

„Mamica — je — — bolna —“ je zaječala deklica. Ljubila je svojo mamico, in sedaj je bolna. Sami sta v tem širnem gozdu, daleč naokolo ni žive duše. — In uboga Vidka si ni vedela pomagati.

Žalostno je odletel veter nazaj po širni poljani. Cvetice so klonile svoje glavice, in sempatija jim je zablestela solza usmiljenja . . . Deklica pa je še vedno jokala.

„Tiko bodi! Povem ti zdravilo, je zašepetala stara lesnika in se globoko sklonila nad njeno glavo. „Ali težko, težko ga je dobiti! Iti moraš daleč, daleč skozi gozd, hodila boš dolgo, in pot bo težavna. — Grmovje, širne pustinje, nikjer človeka, sama boš . . .“

„Ah, lepa moja lesnika, vse — vse storim za svojo bolno mamico.“

„Prideš do jezera sredi visokih gor. Tam na produ stoji hišica in v nji dobiš na mizi malo steklenico. Vzemi jo, ali ne pritakni se ničesar drugega.“

In deklica je šla. Hodila je dolgo skozi grmovje, ki ji je trgalo obleko, jo prijemalo s trnjem za lase in jo praskalo. A šla je dalje — čez širne pustinje po bodečem ostrem kamenju. Nikjer ni videla človeka, nikjer ni bilo koče, da si utolaži glad, in nikjer mrzlega studenca, da si izmije rane in ugasi žejo. Vroče solnce je pripekalo, nikjer ni bilo sence, da se malo odpočije.

In v teh pustinjah so tulili volkovi . . . Zatrepetala je in hitela naprej. To tuljenje je prihajalo bližje, in že je čutila njih gorko sapo. „Požremo te!“ so hropeli za njo. A Vidka se v svoji ljubezni do mamice ni dala ustrašiti. Bežala je . . . volkovi pa so zastajali in njih tuljenje se je razgubljalo v noč.

Vsa onemogla je prišla k jezeru. Solnce je ravno vzhajalo, in njega svetli žarki so trepetali na obzorju. Po jezeru pa je ležala še lahna meglja.

Kmalu je dobila kočo. Majhna, napol razpadla je bila, in vrata so bila naširoko odprta. Sredi lepe čumnate je stala miza, obložena z najboljšimi jedili in s pijačo.

Vidka je obstala, iztegnila roko po kozarcu vina in hotela piti. Bila je tako žejna in trudna.

„Ne pritakni se ničesar drugega,“ ji je prišlo v onem trenutku na misel, tako ji je rekla lesnika. Postavila je kozarec na mizo in začela iskati ono steklenico z zdravilom. Varno jo je spravila v žep in hotela oditi. Že je držala za kljuko ...

„Pa vsaj ne bo nihče videl, če naredim samo požirek,“ je premišljala pri vratih in poželjivo gledala po mizi. Stopila je nazaj k mizi, spomnila pa se je svoje bolne mamice. „Bog vse vidi,“ jo je učila njena mamica. Videl jo bo in vzel njen ljubo mamico k sebi, in ona bo sama. In zbežala je Vidka iz koče in hotela domov.

Na klopcu pred kočo je sedela stara ženica. Čelo ji je bilo nagnubano, dasje beli kot sneg, in njene oči so dobrohotno gledale pridno dekllico.

„Vidka!“ ji je zaklicala, „tvoja mamica je ozdravela.“ Prijela jo je za roko in odvedla nazaj v kočo.

„Na, vzemi, pij in jej! Slušala si. Bila si lačna in žejna in nisi se ničesar dotaknila, ker si vedela, da te vidi ljubi Bog.“

Slastno je jedla Vidka ... In ko je prišla domov, je dobila svojo bolno mamico zdravo in veselo ...

Teta Meta je končala. Ozrl sem se po Zori. Glavo je imela naslonjeno na turščne stroke, v naročju muco ... Tudi Milka se ni mogla premagati in zadremala je. Časih je še napol odprla oči, a ko je mamica pravila kavo, sta ža obe spali,

Vlasta na vozu.

*Na vozu sedi
in v daljo strmi
in v mislih zase
tako govorí:*

*Kako radá
na vozu bi šla
pogledat tjakaj
na konec sveta!*

*A konjčka ni,
ki naglo beži,
da zdrčal bi z vozom
v daljne strani.*

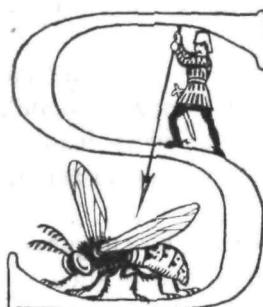
*Ni konjčka -- oj,
da bi šel zmenoj
Voziček, pa z Vlasto
doma postoj!*

Simon Palček.

IVO TROŠT:

Stric Lužar.

tric Lužar je slovel daleč naokolo po Ljubljanskem b rju kot najbolji žabji lovec. S pravo slastjo je pri povedoval ob dolgočasnih deževnih popoldnevih, ko je otepjal svojo pipi, Poljančevima otrokom — Zdenku in Minki — kako je svoje dni zažvižgal, pa so se zbrale žabe v jarku poleg njega, a on je spuščal v vodo trnek za trnkom na dolgi palici z vrvco ter metal radovednice na suho, da so naslednji dan njih zadnji kraki polnili — želodce v Ljubljani. Drugo za drugo je metal v pripravljeno košaro, radovednice v vodi so pa mirno čakale — smrti.

Zdenko in Minka sta poslušala ta čudež z odprtimi usti, zakaj žvižg strica Lužarja se jima je zdel očarajoč, celo zloben. Prosila sta ga, naj ju tudi nauči te umetnosti.

„Ne morem, ne smem, otroka,“ je hitel stric. „Zgodilo bi se vama lahko, da bi priklicala toliko žab, kakor jih je bilo v Egiptu, da so vse pokrile in vse oblezle Kaj bi potem? Poditi jih ne smeš, ker bi jih bilo še zmeraj več, kakor če podiš črno mačko ponoči: takoj jih je sto.“

„Pa vsaj nekoliko zažvižgajte, stric, prav malo,“ prosita otroka. In stric Lužar se je dal preprositi. Stisnil je ustna tako nekam čudno, kakor bi zadrgaval svoj mošnjiček s poslednjimi ficki za tobak in poizkušal, pa ni šlo. Sapa mu je uhajala, a žvižgati ni mogel. Stric Lužar je bil namreč brez zob že dolgo let. Tudi pipi je držal samo z golimi čeljusti in jo često pobiral po tleh.

Šele po večkratnem poizkusu se mu je posrečilo, da je napol šepetaže in napol žvižgaje začel:

Ne bom več vinca pil,
bom v črni zemlji gnil . . .

„Sedaj pa pride še tisto o ribicah, česar pa vidva ne smeta slišati in ne znati. Na tiste besede se žabe zboje ribic in pridejo na breg.“

Lužarjev stric je zakrožil ustna v dobrovoljen nasmeh, videč, da sta otroka kar vsa zaverovana v njegove zgodbe. Zdenko je že gledal skozi okno, če kmalu neha deževati. Mislil je, da zna že dovolj. Kar požvižgal bo, pa pridejo žabe od vseh strani; če jih bo preveč, pa juniaško pribriži v hišo in zapre duri za seboj.

„Čakaj,“ ga svari stric. „Slušaj modrih mož moder svet! To je že polovica modrosti. Poslušajta, kaj se je zgodilo meni, ko sem bil tako nepredviden, kakor hoče biti zdaj le Zdenko.“

„O kresu je bilo. Noč svetla, jasna. V Ljubljani sem se bil zamotil med prijatelji žabjih krakov do večera. Prav dobre volje sem se vračal domov. Ob desni in levi strani ceste je bilo v jarkih med bičevjem še nekaj vode, v vodi pa pevcev in pevk, godcev in godčevk — zmeraj več.

Od debelega basa pa vse gor do najtanjše piščalke — vse je vpilo in se drlo v najrazličnejšem taktu in najbolj kričečem nesoglasju svoj: lej ga, lej ga! Dobre volje, kakor sem bil, sem se jim pridružil: le ga, le ga! Pa ribicam dobro gre, imajo še vode . . . hi, hi, hi! . . .

Tedaj pa vsa žabja vojska za meno: top, top, cop, cop, kakor bi žoge metal po prašni cesti. Obžaloval sem svojo nepremišljenost, obžaloval, da nimam trnka in palice. Toda sedaj se je bilo treba rešiti. Kam? Pobiral sem jo, kolikor so me nesle noge, a top, top in cop, cop, kakor bi žoge metal ob tla, mi je bil za petami. Skočim preko jarka k svetlobeblasti brezi, jo objamem in splezam nanjo. Hi, hi! Le ga, le ga! Pa ribicam dobro gre... Pa glej spaka. Vse žabe okolo breze in izkušajo za meno, pa niso mogle.

„Oblegajmo ga!“

„Ko bo lačen, že spleza dol.“

Takšen je bil sklep, a jaz krasni večer na brezi ob cesti pregnan in oblegan. Premišljal sem, kako se maščujem, pa so od straha zbežale moje misli nekam tja za Krim. Čudno, da nisem oglušil tisti večer od samega regljanja in zabavljanja.

Mislil sem: ko nekoliko pozaspe, bo že bolje. Kaj še! Truma se je množila, da so starejši kar moško gomazeli po šibkejših in mlajših ter posiljali grozeče poglede meni obleganemu na brezi. Ko bi ne bil junak, bi me bilo zares strah. Samo kako so vpili otroci in pohojena mladina. Kup se je višal, ne kup — živa kopica mojih sovražnikov. Žabja srca so jim že plavala v večelju, ko zaspan in sestradan padem z breze naravnost njim v brezobe čeljusti. Ha, ha! Tedaj je bil že sklenjen tudi moj načrt, kako se bom maščeval. Le kaj kmalu mi zasvitaj solnce za Magdalensko goro, bo hitro bolje.

Res nisem še dobro zatisnil oči, ko me prebudi prvi žarek. Tedaj zazvoni matenski cerkvenik dan. Bog mu poplačaj! Kmalu zazvoni dnevu tudi drugod, poleg tega zatrotbi črednik v Mateni, moj dobri prijatelj Snoj, da izpuste krave in drugo živino v njegovo neomejeno oblast na pašo. „Le čakaj, žabji zbor, le čakaj, že dočakaš razočaranje, kakor ga nisi še nikoli!“ Prav pomilovalno so me opazovali moji sovražniki, videč, kako stiskam pesti, češ: Kaj nam pa moreš! Naš si, pa je!

No, Boltežar Snoj se je danes podvizał s čredo na pašo. Njegov rog je pel vsaj zame tako zmagovito kakor jerihonske trobente, ko so podirale Jeriho.

Prižene mimo svojo družino. „I, kaj pa čepiš na brezi, Lužar, kakor da ti je narejeno?“ me vpraša. Nisem mu utegnil pošteno odgovoriti, zakaj smeh me je trl in pa jeza: „Lepo te prosim, prijatelj Boltežar, teci nazaj v vas. Morda srečaš koga, ki bo nesel mleko v Ljubljano, reci mu, te prosim, naj gre hitro, ali pa sam teci, kolikor moreš, naravnost k očetu Jankoviču, pa povej, da ga na kolenih prosim in zaklinjam, naj prižene, pa hitro, hitro sem-le vse tiste tri ali štiri purane, ki jih je kupil za svatbo hčerke Lenčke. Ali vidiš tukaj-le pod brezo, kako tečen zajtrk sem jím pripravil — toliko žab!“

„Pa res!“ reče Snoj, se obrne, hoče reči, da on ne ve za nikake purane pri Jankoviču, a jaz sem mu pokimal, in on je umel, molčal in tekel v vas. Tedaj je pa moje sovražnike obšel strah — purani. „Vse nas požro-

purani, purani!“ Drug za drugim so mi pokazali hrbet, poskakali kakor hitro so mogli v vodo in se zarili v blato. Skočil sem z breze na poteptano travo in zapel: „Pa ribicam dobro je, ker v blatu ne tiče . . . hi, hi!“

Iz blata so mi pa odgovarjali od same jeze: r-r-k, r-r-k! Požvižgal sem za črednikom, da ni šel po purane, ki jih Jankovič res ni imel, marveč sem si jih samo jaz izmislil, da sem pošteno izplačal svoje oblegovalce.

Snoj se je smejal, jaz sem pa imel zaradi noči prečute na brezi, nekaj dni hud nahod.“

Stric Lužar je končal svojo povest. Poljančev Zdenko pa je sedaj vedel ves izrek, ki z njim lahko prikliče žab, kolikor hoče. Dež je bil ponehal, in Zdenko? Minka, hajd na dvorišče! Tu je stal pokonci obrnjen sodec, na vrhu brez dna — poln vode, kakor nalašč za poizkus. Solnce je prijazno zasijalo od zahoda, celo mala mačica se ga je veselila na pragu.

Zdenko pokliče hlapca, naj mu gre ulovit za poizkus v lužo navadno žabo. Kmalu mu jo primese, in deček jo vrže v sodec. Potem stopi za vrata v kuhinjo po palico in vrvco s trnkom, se postavi na nizko klopcu, pritrdi na trnek glisto in z resnobo pravega žabarja vrže trnek za žabo. Minka je tudi podložila pod noge poveznen škafič in pazno motrila, kdaj se posreči lov.

Zaman vsa umetnost, zaman čarobija, zaman vse pesmi in ribce, ki jim dobro gre. Žaba ni šla na trnek. Trdrovatno je ostala na dnu.

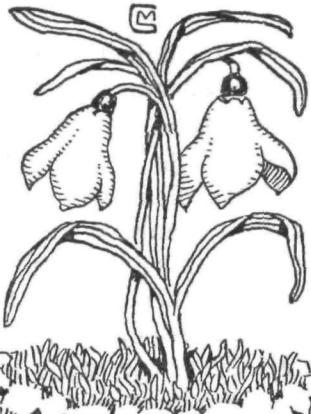
Gospod Poljanec je skrivaje opazoval mlada žabarja, potem je poklical še gospo soprogo in ona še strica Lužarja, ki se je zagrohotil na glas: „Hi, hi! Ni vsakdo stric Lužar, ki bi ga žabe poznale in slušale.“

Zdenko in Minka sta še dolgo verjela, da ima stric Lužar tako čudovito moč.

Ignacij Šijanec, učitelj v Gornjem gradu.
(Umrl dne 27. grudna 1911.)

PRILOGA

ZVONČKU

SILVESTER KOŠUTNIK:

Premodre glave.^{*)})

XXVII.

judje, vneti za vse koristno, kakršni so bili Zabrzani, so se seveda zanimali tudi za sadjerejo. Zanimali so se zanjo tako, da so vsako sadno drevo, ki so ga našli v gozdu, izkopali in ga presadili v bližini domovanja. Kaj jim je o taki priliki prišlo pod roke, se niso mnogo brigali. „Sad je sad!“ so rekli, „in vsak sad je koristen.“ Trdili so popolnoma prav. — Kako pa so spoznali, katere vrste je presajeno drevo? Prav na naraven način. Ko je presajenec toliko dorastel, da je začel cveteti in roditi sad, so Zabrzani takoj vedeli, da je hruška — ako je drevo imelo hruške; ako pa je veter po vejah gugal jabolka, je bilo drevo jablana. Hudomušni sosedji so jih radi zbadali, da so si bili tekom časa presadili tudi par drenovih drevesc. Naši modrijani pa so se zagovarjali, da je dren tudi drevo in tudi rodi sad; a če drenov sad ni užiten, tedaj niso krivi Zabrzani, ampak je kriva majka priroda. Trdili so zopet popolnoma prav.

Kako so znali ceniti sadno drevje, naj priča ta le dogodek.

Ob potoku, ki je tekel tik za vasjo, je stala silno stara hruška. Vsa je bila že pohabljenata, ponekod že suha in tako nadležna, da bi gotovo vsakemu bila do korenin hvaležna, ako bi jo bil iz usmiljenja posekal. Potok ji je bil izpodpral toliko zemlje, da ni mogla več ravno stati in se je tožno nagibala k vodi. Zabrzani so z žalostjo opazovali to početje, pa ker je še

^{*)} Glej prejšnje letnike!

vsako leto rodila nekaj sadu — v zadnjem letu cele tri hruške — se je hvaležnim vaščanom še vedno zdelo škoda podreti staro drevo.

Minila je jesen, tista zadnja jesen, ko je drevo rodilo še tri hruške, in prišla je mrzla zima. Listnato drevje je bilo golo in ker ni imelo drugega dela, je začelo spati svoje vsakoletno zimsko spanje. Tudi hruška je trudno zakimala. V prvem zimskem spanju je imela kaj prijetne sanje. Sanjalo se ji je, kako je zopet mlada, kako cvete, da je vsa bela kakor v pajčelan ovita nevesta, kako brenče čebele in čmrlji po njenem cvetju in ji s svojim brenčanjem delajo najprijetnejšo godbo, kako se iz cvetja razvijajo sladke hruške in kako se zbirajo okrog nje ljudje in jo hvalijo, kako je izvrstna in plodonosna. A ko je minila zima in prišla pomlad, so hruški minile prijetne sanje, sama pa se ni več prebudila. Hud mraz je bil starki slaboten mozeg pretresel tako, da je zamrla. Stala je suha, ko je okrog nje že vse poganjalo.

Skrbni Zabрžani so kmalu zapazili, da ni z drevesom vse v redu. Dannadan so ga hodili gledat, kakor bi mu hoteli s pogledi izvleči popke, ki bi naj potem poganjali listje in cvetje; a bolj ko so ga gledali, bolj so prišli do spoznanja, da jim drevo bržcas ne bo prinašalo druge koristi, kakor jim na zimo odganjalo mraz izza nohtov, ko bo gorelo v peči.

„Ali naj posekamo hruško?“ so se začeli modrijani povpraševati. Že so nekateri brusili sekire, ko so še drugi prigovarjali, naj še počakajo nekaj časa, češ, morda se hruška še vendar oživi, ko bo začelo solnce pripekati z večjo močjo. Oni, ki so imeli sekire že nabrušene, niso hoteli zadnjim pritrdiriti, in nastal je med Zabрžani preprič; nastali sta zaradi stare hruške dve stranki, ki sta se neusmiljeno borili druga proti drugi — z jezika ostrim mečem.

Župan je s strahom opazoval škodenosni preprič in je premišljjal, kako bi zopet dosegel spravo in pomiril razburjene duhove. Naposled se mu je zabodla v možgane rešilna misel, in takoj je sklical k hruški vaščane, da v njihovi navzočnosti dejanjsko izvede svojo namero. Radovedni so vreli Zabрžani skupaj in so z nestrnostjo čakali trenutka, ko jim bo vaški glavar razodel, kakšno juho jim je skuhal v svojem nikdar praznem loncu. Prepričavši se, da ne manjka nobene žive zabrške glave, začne župan:

„Dragi moji! — Globoka žalost mi je kakor z velikim kuhinjskim nožem rezala v srce, ko sem moral zadnje čase gledati, kako se moji ljubi občinski podložniki dele v dva nasprotna tabora. Mislil sem in mislil, kako bi vas zopet zedinil; zakaj vedeti morate, da nam je ravno naša dosedanja složnost pripomogla do današnje blaginje in današnje svetovne slave. In kako je prišel razdor v naše sicer tako ozko sklenjene vrste? — Staro drevo se je kakor mogočna zagozda vrinilo med nas in nas razdvojilo. Toda vprašam vas — ali je vredno staro drevo, da se zaradi njega prepiramo?“

„Ni vredno! Posekajmo ga, posekajmo!“ so vriščali oni, ki so si bili prvi nabrusili sekire, in z njimi so kričali njihovi privrženci. Nasprotniki pa so začeli nevoljni mrmrati, češ, župan je pristranski.

„Ljudje božji, potrpite vendar, da izgovorim!“ je miril župan razburkance in začel nadaljevati: „Kot vaš predstojnik moram biti modra glava in kreniti vedno le po tisti poti, ki je najbolj prava. Pritrditi bi moral tistim, ki zahtevajo, naj se hruška poseka; pritrditi bi moral pa tudi onim, ki hočejo, da naj drevo ostane. Da bi pa ne sedel med dva stola, sem se pognal s svojimi črevlji po srednji poti. Poslušajte me! Če pogledamo hruško, bomo na prvi mah opazili, da se nagiba k vodi, kakor bi bila žejna. Glejte — in moj predlog bi bil: dajmo ji pití! Če potem ozeleni, naj ostane, če pa ne ozeleni, jo posekamo!“

Divji krik obeh strank je pričal, kako jo je pogodil župan. Sicer se še ni sanjalo nikomur, kako se bo napajala hruška, a splošno prepričanje je bilo: kdor je tako dobro iztuhtal nasvet, ga bo tudi enako dobro vedel izvršiti.

Začele so se priprave. Župan je v kratkih besedah razložil svoj načrt strmečim občanom tako-le:

„Ker se hruška nagiba k vodi, kaže, kako bi rada pila. Naravno je torej, da ji tudi pomagamo na način, ki ga sama kaže. Priognili jo bomo torej do vode, ki je zdaj zaradi pomladanskega deževja itak precej visoka in nam bo olajšala delo. Da pa priognemo drevo, bo treba naše teže. Skobacajmo se torej po deblu, ki itak leži precej poševno, naprej, in če vejevje še ne bo doseglo potoka, pa drevo toliko zagugajmo, da doseže svoj namen.“

Korenjaki store tako. Kakor opice so urno v vejevju, in hruška se zradi nevajene teže res začne nagibati k vodi. Ker pa je teža le nekoliko prelahka, se začne na županovoovelje guganje, ki začetkom kaže najlepši uspeh. Toda ko se hruška napisled res že pripone do vode, ji je sile vendar preveč. Enkrat se še sicer dvigne, a ko jo Zabřzani z velikim navdušenjem hočejo pomočiti še enkrat in še globlje, je prepereli starki nemnostni preveč; z velikim hruščem se deblo prelomi in se s svojimi ptički vred pogrezne v vodo.

To vam je bilo burkljanja in grgranja! Zabrežani so si izgrrali in izprali goltance tako, kakor še nikdar ne prej in ne poznej v svojem življenju. Do kože mokri so izkoracali iz potoka in se podali domov. Kot umni sadjerejci so takrat na neprostovoljno moker način prišli do nauka, da se suho drevo ne napaja, ampak poseka. Druge škode niso imeli.

Tri ženskice.

Cvetičarka — mlekarica — krušarica.

(Prizor z osemletnimi deklicami.)

Cvetičarka.

*Na vrtu prezalem
rastó mi cvetice,
ki v sladkih vonjavah
polnijo gredice.*

*Kdorkoli gre mimo
prenožnega cvetja,
naj bode že spomlad
in sredi poletja,*

*vsak hvalo izreče
nad rajske milino,
nad lilio, nagli,
vijolic stotino.*

*Zato jih negujem
od zore do mraka,
jih trebim, zalivam,
da lepa je vsaka.*

*A ko se je cvetje
zadosti razvilo,
tako ga odreže
mi ostro rezilo.*

*In tamkaj na trgu
brezskrbne gospe
dišečih se šopkov
lahko vesele!*

Mlekarica.

*Kot čujem, tvoj posel
ni siten, ženica!
Le radost prinaša
ti vrtna gredica.*

*Ko sapa jutranja
ti cvetje poboža,
že zbuja v veselje
dehteca ti roža*

*In ko se ti ljudstvo
kraj vrta ustavi,
že vnovič veselje
ti dušo pozdravi.*

*Ker tebe zatorej
edino raduje
je, ako kdo vrtič
tvoj poveličuje.*

*Pač težje je moje
od tvojega delo...
Ne more drhteti
srce mi veselo*

*Ob kravici polno
skrbi mi nalaga
potrebna nje hrana,
nje žeja in snaga.*

Krušarica.

*Nikar mi ne toži,
družica preljuba,
ko da ti v poklicu
je sama poguba.*

*Kaj misliš, da nikdar
se cvetičarici
ne čelo zgubenči
ob rožni gredici?*

*Kaj misliš, da mi ne
skrbi prizadene
to moje pecivo,
potice maslene?*

*Pa vendar vesela
ko mlada nevesta
s tem jerbaščkom stopam
do bližnjega mesta.*

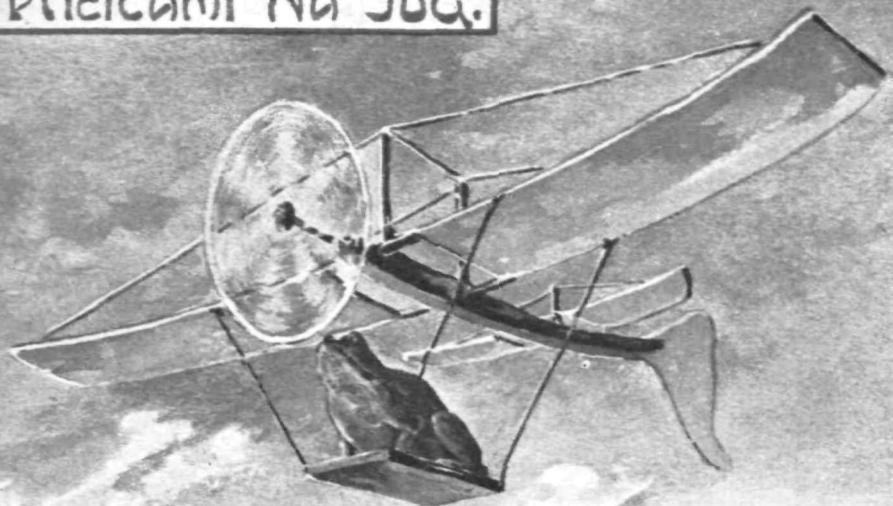
*Saj trud, ki imam ga
zbog hlebcev, kolača,
se s cvenkom zvenčečim
obilno poplača*

*Vsak stan ima svoje
sladkosti, težave
In ako želimo
si radosti prave,*

*le vztrajajmo vselej
na sredi trpljenja,
saj v delu le slajša
nam čas se življenja!*

Mara Gregoričeva.

S P T I Ě I C A M I N A J U G :

D. HUMEN.

LAD. OGOREK:

Rudolf Vrabl.

Vrlemu slovenskemu učitelju v spomin.

sredo večer, dne 13. grudna 1911, je umrl v lepem trgu Vranskem na Štajerskem Rudolf Vrabl, ki njega ime „Zvončkovim“ čitateljem ni neznano.* Saj je naš list že v I. letniku na strani 7. in 8. priobčil njegovo povest „V poslednjih trenutkih“. Vrabl je bil torej tisti prijatelj mladine, ki je takoj uvidel potrebo našega lista in ki je z vso ljubeznijo in vnemo skrbel za njega razvoj in napredek.

Sploh je bil Vrabl znan kot mladinski pisatelj.

V letih 1900—1904 je izšlo pet njegovih knjižic, in sicer „Božično darilo“, „Sveta noč“, „Vstajenje“, „Čujte nas!“ in „Izgubljena sreča“. — Najbrže ni nikogar med „Zvončkovimi“ naročniki, ki bi teh lepih knjižic ne poznal.

Kaj je bil prerano umrli Vrabl slovenski mladini, to je najlepše povedal njegov prijatelj gospod Ivan Jakše, učitelj na Vranskem, ki je govoril poslednje slovo ob njegovem grobu. Tisti del njegovega govora, ki se tiče slovenske mladine, se glasi doslovno:

Draga mladina! Vedi, da stojiš danes ob grobu moža, ki je bil eden največjih tvojih dobrotnikov na svetu. Vedi, da si spremila danes na zadnji poti moža, ki te je ljubil z vso ljubeznijo svoje globokočuteče in z najlepšo in najplemenitejšo poezijo pretkane duše. Vedi, da je bil pokojni moj prijatelj Vrabl tisti, ki je vsajal v tvoja mlada srca najlepše nauke ter ti podajal najpotrebnejših navodil za široko cesto viharnega življenja. Kako te je ljubil pokojni tvoj učitelj in vzgojalec, ti bodi v dokaz, da je še vedno pohajal v šolsko sobo, ko smo že vsi videli, da trka zavratna in zahrbtna bolezen z vso silo s svojo koščeno roko na njegove šibke prsi.

Draga mladina! Pokojni moj tovariš je bil v šoli tisti mojster, ki te je znal potipati

* Rudolf Vrabl je bil rojen 1. 1877. v Šmiklavški fari blizu Ormoža na Štajerskem. Že v zgodnji mladosti je osirotel. L. 1897. je dovršil učiteljišče v Ljubljani, kjer je služil potem do 1. 1903. na ljudskih šolah. Jeseni 1. 1903. je dobil službo na Vranskem, kjer je učiteljeval do smrti.

za najskrajnejše žilice tvojih čutil, da ti je privabil na usta nasmeh; znati je pa tudi priklicati v oči solze veselja in radosti, kakor solze bolesti in žalosti. Rudolf Vrabl je žrtvoval ves prosti čas tebi, mladina, in vse njegovo življenje in delovanje je bilo posvečeno edino tebi. Kot mlađinski pisatelj ti je podal krasne proizvode svojega duha, ki se ob njih lahko zabavaš, plemenitiš, naslajaš in izobrazuješ. Ko bodo njegove kosti strohnele v tem grobu, in ko ne bo o človeku Vrablu ne sluha ne duha, bo še z veseljem in naslado prebirača vranska mladina njegove duševne proizvode. A ne samo vranska mladina! Njegove mlađinske spise bo prebirala večne čase vsa mladina širom slovenske zemlje, in s častjo in ponosom se bodo še pozni rodovi spominjali mlađinskega pisatelja Rudolfa Vrabla.

Ljuba mladina! Najlepše se odzoveš spominu pokojnega svojega učitelja in vzgojevalca, ako se boš ravnala po njegovih zlatih naukah in ako boš hrepenela za tistimi smotri, ki je za njimi stremil on vse svoje življenje. Najkrasnejši spomenik mu postaviš s tem, draga mladina, da boš ljubila rodro, domačo grudo in materinski jèzik tako kakor on. On je bil tisti, ki te je učil najlepše in najsvetejše ljubezni do slovenske domovine in mlađinskega jèzika.

*

Rudolfa Vrabla ni več! Slovenska mladina pa mu ohrani neminljiv spomin v svojih srcih; Vrabl sam pa si je postavil najlepši spomenik s svojimi deli!

Bratu Franu,

c. kr. vpokejenemu oficjalu v Gorici, umrlemu 13. dec. 1911. l.

*Tedaj si šel i ti od nas?
Ostavil zemljo to si rano,
v deželo odhitel neznano,
kjer združi Bog nas vse svojčas!*

*Ob krsti znanci ti stoje
in solznih te oči kropijo,
o delih tvojih govorijo,
spomine nate si bude.*

*Voko pa meni solze ni,
čeravno bila sva si brata;
pot trnjeva mi je poznata,
ki tu po nji si hodil ti! . . .*

*Samsamcat hodil pot si to . . .
Kdo li v nesreči te je tešil?
Obupa si junak se rešil'
z zaupanjem v Boga samó! . . .*

*Po tebi žaloval ne bom,
trpin si prišel v kraj pokoja,
in konec je življenja boja,
na poti si v nebeški dom!*

*Mir tebi, blagi Fran, brat moj!
Ti služil si kot vrlji siní
Bogu, cesarju, domovini,
spomin, časteč te, živi tvoj! . . .*

Janko Lebán.

BECHSTIN SILVESTER:

Pravljice.

Mačica in pletilne igle.

Vivela je uboga ženica, ki je šla nekoč v gozd suhih
drv nabirat Na poti proti domu zagleda ubogo bolno
mačico, ki je žalostno mijavkala pod nizkim grmom.
Ženici se živalca usmili in jo nese domov.

Na poti jo srečujejo otroci in ko vidijo, da
nese ženica nekaj v predpasniku, jo izprašujejo:

„Ženica, kaj pa nosite domov?“

Ko jim odgovori, da je dobila ubogo in bolno
mačico, jo hočejo otroci imeti; usmiljena ženica je
pa ne da, ker se boji, da bi je otroci ne trpinčili. Doma jo položi med staro
obleko, kjer je bilo mačici prav mehko in toplo, ter ji da piti mleka.

Mačica je kmalu okrevala in ozdravela. Nekega dne pa je izginila.

Cez nekoliko tednov gre ženica zopet v gozd. Kako se začudi, ko se
vrača domov in vidi na prav tistem mestu, kjer je bila takrat pobrala bolno
mačico, prelepo gospo. Gospa ji namigne s prstom, naj stopi bliže, in ji
vrže pet pletilnih igel v predpasnik. Ženica ne ve, bi se li zahvalila za tak
majhen dar ali ne. Vendar vzame igle in jih položi doma na mizo.

Ko drugega dne vstane, dobi na mizi cele nove nogavice. Zvečer zopet
položi igle na mizo in zjutraj dobi zopet nove nogavice. Tako se je zgo-
dilo vsak dan, in igle so ji napletle toliko nogavic, da jih je lahko proda-
jala in ob zaslužku dobro živila do svoje smrti.

Po njeni smrti so poželjivi ljudje sicer iskali čudotvornih igel, a ni
nih bilo nikjer.

Jerebica.

Bogat trgovec je potoval po deželi in imel pri sebi bogat zaklad de-
narja in blaga. Ker je vedel, da bo moral skozi velik gozd in se je bal
razbojnnikov, stopi pred kralja, mu da imeniten dar in ga prosi, naj mu da
zanesljivega in pogumnega moža za spremļjevalca.

Kralj izbere enega svojih vitezov, in ta spremišča trgovca po celi deželi.

Naposled prideta tudi v velik gozd. Vitez, ki ni bil poštenjak in je
videl, koliko ima trgovec imetja, se odloči, da trgovca umori in ga opleni.
Postavi se torej pred njega in mu reče: „Pojdi naprej!“ Trgovec se pre-
straši in ker ne sluti nič dobrega, noče slušati. Vitez potegne meč in reče:
„Mož, tukaj na tem mestu moraš umreti!“

„Oh, ljubi vitez, ne storji mi nič žalega,“ prosi trgovec; „o umoru bi
na vsak način zvedeli. In če bi ga ljudje ne ovadili kralju, ptice pod ne-
bom bi mu ga gotovo!“

Ko to izgovori, se dvigne izza grma jerebica in zleti nad glavama
obeh potnikov v gozd. Vitez se nasmeje. „Pazi, trgovče, jerebica ravno zdaj

leti h kralju in mu naznanja, da te hočem umoriti!“ Še enkrat se ostudno nasmeje in odseka siromaku glavo. Truplo pokoplje, denar si pa prisvoji in se vrne na kraljev dvor.

Minilo je ravno eno leto. Neki lovec je nastreljal več jerebic in jih podaril kralju. Kralj si jih da pripraviti za obed in povabi k pojedini tudi vse svoje viteze. Naposled prinesejo sluge tudi jerebice na mizo. Vitez, ki je bil ubil trgovca, se spomni njegovih zadnjih besed in se začne smejeti. Kralj ga radoveden vpraša, čemu se smeje? Vitez se brž zlaže in pove polnoma drug vzrok.

Čez nekaj tednov je bila zopet velika pojedina na kraljevem dvoru, in ko pridejo zopet jerebice na mizo, se spomni navzoči vitez zadnjih besed umorjenega trgovca in se mora nasmejeti. Kralj, ki je to zapazil, se začudi, a molči. Iz svojih kleti da prinesti najboljšega vina in ga pridno nataka veselim gostom.

Ko so bili že vsi vinjeni, vpraša kralj viteza: „Čemu se vedno smeješ, kadar vidiš jerebice? Zadnjič mi nisi povedal resnice!“

Vitez je bil že preveč vinjen, in po pregovoru gre takrat resnica ven, kador gre vino noter. Hudodelec se spozabi in odgovori: „Moj gospod in kralj, ko je trgovec kričal, da podnebne ptice naznanijo njegov umor, je nama nad glavama zletela jerebica. Kolikorkrat vidim te ptice, se spomnim neumnih besed in se moram smejeti.“

Kralj molči. Drugega dne pa skliče svoje svetovalce in jih vpraša: „Kaj zasuži tisti, ki ga postavi kralj za spremļjevalca potupočemu trgovcu, pa ga on umori in oropa?“

Vsi svetovalci odgovore: „Zasuži smrt na vislicah!“

Kralj skliče sodnike, in ker se je vitez pri pojedini izdal, mora tudi pred sodnijo priznati hudodelstvo. Sodniki in kralj ga obsodijo na smrt.

Na tak način so jerebice razodele tajni umor.

Solzni vrč.

Živila je mati s svojo edino hčerko, ki jo je iskreno ljubila. Dozdevalo se ji je, da bi brez nje ne mogla živeti. Toda Bog je sklenil drugače in poslal hudo bolezen, ki je brez usmiljenja začela pobirati majhne otročice.

Tudi deklica hudo zboli. Tri dni in tri noči bdi žalostna mati ob njeni postelji, moli in joče. Četrtega dne pa deklica umrje. Matere se polasti brezmejna žalost in vsa obupana ne je in ne spi tri dni in tri noči. Ves čas samo joče in kliče rajnega otroka.

Ko sedi tretje noči ob postelji, v kateri je umrla deklica, je bila že tako slaba, da je skoraj omedlevala. Hipoma se odpro vrata, in mati se prestraši, ko zagleda na pragu svojo rajno hčerko.

Stala je kot belo oblečen angelček, in z obraza sta ji odsevala veselje in nedolžnost. V roki je držala poln vrček.

„Ljuba mama,“ začne govoriti, „ne jokajte toliko po meni! Glejte, v tem vrču so vse vaše solze, ki ste jih prelili za meno. Angel žalosti jih je

nabral, in čim več bi jih bilo, tem bolj bi mi kalile rajske veselje. Torej, ljuba mama, ne jokajte več, zakaj vaš otrok je neizrečeno srečen, in angelci so njegovi družniki.“

Deklica izgine. Mati se odzda ni nikdar več jokala po nji, ampak se je veselila, da jo zopet vidi na onem svetu.

Jež in zajec.

Povest, ki jo hočem povedati, je slišati prav lažniva, a je vendar resnična, zakaj moj ded, od katerega jo imam, je rekel večkrat: „Otroci, resnična pa le mora biti, sicer bi je ne pripovedoval!“

Bilo je lepega nedeljskega jutra. Sølnce je vzhajalo za gorami, prijazen vetrič je pihal po njivah in livadah, škrjančki so žvrgoleli v zraku, bučele so letale od cvetice do cvetice, ljudje so hodili v cerkev, in vse je bilo veselo. Vesel je bil tudi jež.

Stal je pred vhodom svoje podzemeljske votline, gledal v prijazno priredo in pel pesemco, dobro in slabo, kakor pač more jež peti. Hipoma se zamisli in pride mu na um, kako bi lahko šel zdaj, ko še ježinja pospravlja po domu in otroke umiva ter oblači, nekoliko pogledat, kako raste repa in korenje po bližnji njivi. Ker je od njih jedel, jih je za svojo last smatral. Napotil se torej proti njivi. Ko jo krene okolo velikega gabrovega grma, ga sreča zajec, ki je hotel videti, kakšne bodo letos zeljnate glave.

Jež — vedno pošten in vlijuden — mu želi dobro jutro. Zajec pa, ki se prišteva med najvišje gospode vsega živalstva, navita nos in nič ne odzdravi. Zaničljivo pogleda pritlikavca in reče: „Čemu pa letaš že na vse zgodaj po polju?“

„Izprehajam se,“ odgovori jež.

„Izprehajaš se?“ se smeje zajec. „Dozdeva se mi, da bi lahko svoje noge bolje uporabil.“

Tak odgovor razsrdi ježa, zakaj vse lože prenaša kakor zabavljanje o svojih nogah.

„Gotovo misliš,“ reče torej, „da s svojimi več opraviš“

„To tudi mislim,“ je bil odgovor.

„No,“ ugovarja jež, „treba je samo izkusiti, in stavim vso svojo repo, da te v teku prehitim.“

„Res smešno,“ se začudi zajec, „toda naj velja! Začniva takoj!“

„Oho, saj se ne mudri! Tešč sem še in moram prej še domov, da zajtrkujem. Cez pol ure bom tukaj.“

Jež odide, in zajec počaka pol ure.

Vračajo se domov, misli jež: „Zajec se zanaša na svoje dolge noge, toda naj se ponaša, kolikor hoče, stavo mora vendar izgubiti. Ko pride jež domov, reče ježinji: „Brž se pripravi in pojdi z menoj!“

„Kaj pa bo?“ vpraša ježinja.

„Z zajcem bom letal za stavo,“ odgovori jež.

„O, moj Bog,“ vzklikne žena ježinja, „ali si prišel ob pamet? Kako moreš z zajcem za stavo leteti?“

„Molči,“ se huduje jež, „to je moja skrb. Ne kregaj se preveč in hajdi z menoj!“ Ježinja je morala slušati.

Spotoma reče jež svoji tovarišici: „Slušaj, kaj ti porečem! Glej, na tisti-le njivi tam bova dirlaka. Dolga je in zorana. Po eni brazdi bom letel jaz, po drugi pa zajec. Zgoraj bova začela. Ti se moraš postaviti spodaj, in kakor hitro zajec priteči, zakriči: Jaz sem že tu!“

Prišla sta do njive, in ježinja ostane na svojem prostoru. Jež gre na drug konec njive, kjer je že čakal zajec.

„Začneva li?“ vpraša ta

„Da,“ odgovori jež in se postavi v drugo brazdo.

„Ena, dve, tri!“ šteje zajec in se po bliskovo zakadi po njivi. Jež pa naredi le kake tri korake in se potuhne.

Ko zajec ves zasopel priklopoče na konec njive, se oglasi že ježinja: „Jaz sem že tu!“ Zajec se začudi in misli, da ima res ježa samega pred seboj.

„To ni mogoče,“ meni zajec, „toda še enkrat!“ In zopet leti zajec, da ga uhlja komaj dohajata, ko se približa koncu njive, že sliši ježa klicati: „Jaz sem že tu!“

Ubogi zajec se skoraj prestraši, ali naglo se obrne in zakriči: „Še enkrat!“

„Prav,“ meni jež, „zaradi mene letiva lahko, kolikorkrat hočeš.“ Na ta način je letel zajec dvainsedemdesetkrat čez njivo, toda vedno je dobil tekmeča že na svojem mestu. Enkrat še poizkusí svojo srečo, ko pa pride sredi njive, se mu vlije kri iz nosa in mrtev pade v brazdo.

Vesela se vrneta jež in ježinja domov, a od tega časa se noben zajec ne upa več z ježem leteti za stavbo.

Naj grem z njo!

*Solza vroča, solza trpka
sili mu v oko,
kravico so mu prodali
Kaj ni to hudó?*

*Nikdar Janezku na paši
nagajala ni,
nikdar svojevoljno v škodo
uhajala ni*

*Kravice doma nobene . . .
Kaj počel bi zdaj? —
Oče, z njenim gospodarjem
v službo idem naj!“*

Andrej Rapé.

IVAN KOŠIR:

Frpajtov Andrejče.

Frpajtov Andrejče je bil od glave do pete poln muh. Kjer je le mogel in komur je mogel, je zabrusil takšno pod nos, da jo je pomnil marsikateri nemara še devet dni. Ker je bil močan in krepak dečko, da ga je bilo veselje pogledati, so ga spomladji, ko je prekopicnili dvajseto leto čez hrbet, potrdili k vjakom.

Izprva se mu ni godilo nič kaj prida v vojaški obleki, in prešla mu je skoraj vsa nekdanja nagajivost in živahnost. Ni bil sicer baš otožen, a vesel pa tudi ne. Delati mu je bilo tako in to, kar so hoteli oni z zvezdami na ovratniku.

Minilo je tako Frpajtovemu Andrejčku šest mesecev vojaškega življenja.

In kakor že marsikateri pred njim, se je tudi naš Andrejče sčasoma popolnoma udomačil v vojaščnici. Postal je zopet vesel, nagajiv in muhast, kot je bil poprej.

Prigodi se, da je ves polk s Frpajtovim Andrejčkom vred odkorakal za 14 dni na kmete na vaje. Bilo je peti dan po odhodu, in stotnija, ki je pri nji služil Andrejče, je taborila že tri dni v zakotni gorski vasici, kjer niso dobili nič kaj boljšega pod zob. Častniki kot navadni vojaki so se morali hote ali nehote zadovoljiti s tem, kar jim je nudila preprosta vojaška kuhinja.

Naš Andrejče ni bil seveda zaraditega nič ozlovoljen. Dobro se je počutil, kakor še menda ne, odkar nosi suknjo belo in sabljico pripasano, kakor pravi narodne pesem, ki jo je tolikrat prepeval z drugimi vaškimi sovrstniki ob sobotah zvečer, da se je razlegalo daleč tja v deveto vas.

Tretji dan, nekako ob štirih popoldne, se je vojaštvo vse stotnije izmučeno in utrujeno ter lačno vrnilo z vaj v svoje gorsko taborišče. In pometali so telečnjake s hrbtov, polegli po tleh ter hiteli, da so ugodili kruščemu želodcu.

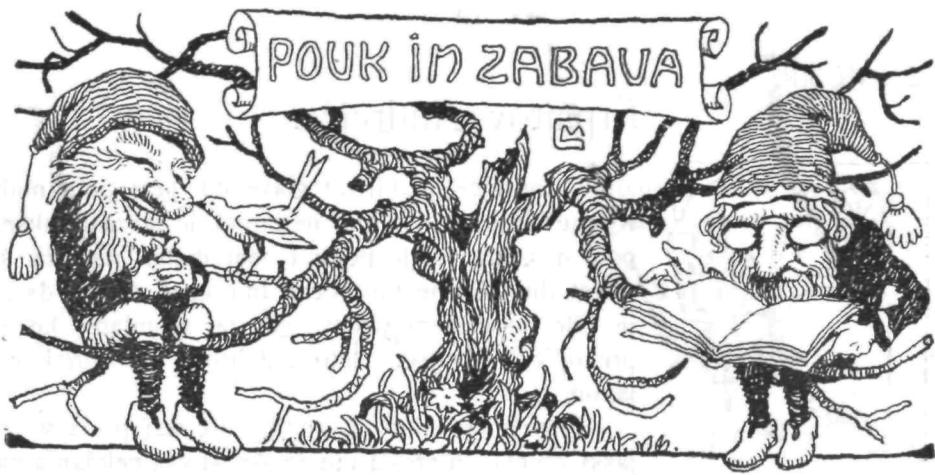
Tudi naš Andrejče izvleče nekaj iz telečnjaka ter odide za kakih pet korakov v stran od svojih tovarišev. Držeč v eni roki nož in kos komisa, v drugi pa v papir zavito žemljo, si reže in je žemljo, kot bi imel najbojšo meseno klobaso ter pregrizuje zraven komis.

Stotnik Mandl to opazi, stopi pred Andreja ter de glasno: „No, kaj pa imaš, Frpajt, dobrega in v papirju zavitega?“

„Nič kaj posebnega! Javljam ponižno, gospod stotnik,“ odvrne Andrejče ter mu pokaže kot klobaso v papir zavito že tri dni staro — žemljo.

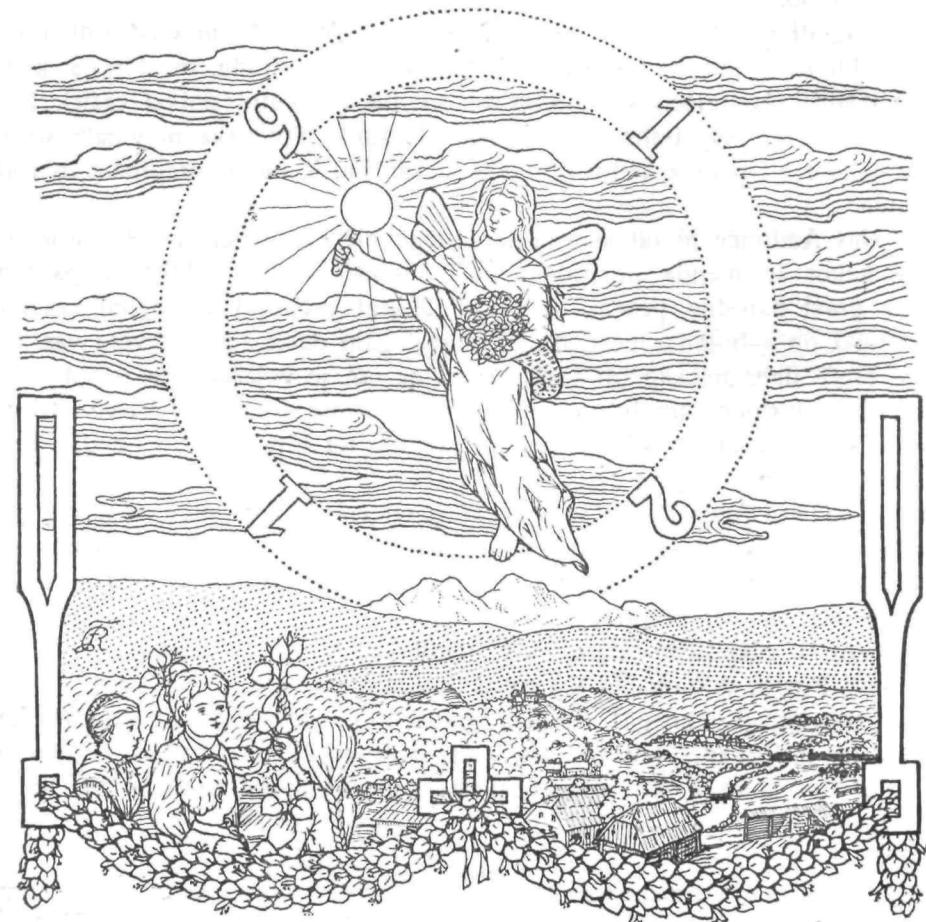
In stotnik je molče odšel, Frpajt je jedel naprej, ostali vojaki so se pa natihem muzali.

Novoletno voščilo.

Priobčil Fr. Rojec.

Novoletna.

Že izza gore sveti se,
napočil je pomemben dan,
dan prvi v letu, ki razpne
s tem dnevom se čez svet prostran.

Kaj nam prineslo je s sabo
to leto, zdaj nihče ne ve;
kaj v enem letu se lahko
zgodi, nam knjige govoré.

Ljudje roké si stiskajo,
voščeč si le najbolje vse;
pod oknom godci piskajo
in mnogo si darov želé.

Kaj vam, čitatelji mlađi,
pa novi „Zvonček“ vošči naj?
Da bili bi prav pridni vsi,
s tem zidate si sreče raj!

Saj srečo, ki si jo vsakdo
želi, zamorete sami
le s pridno, delavno rokó
in z bistro glavo najti si!

Kdor pa zdaj mlađ ne dela rad,
glavé si z ukom ne bistri,
le jad ga čaka, bol in glad
ter prazen žep na stare dni!

Fr. Rojec.

Rešitev in rešilci zastavice v 11. štv. lanskega leta.

Srednja pot — najboljša pot.

Prav so rešili: Mira Kvedrova, Fana Butala, Marija Grahek, županova, Trezika in Nežica Plut, Anica Štukelj, Tončka Jerman, Kata Grzin, Tiče in Lojzek Kukman, Apa Kukar, Apček Grahek-Anzelinov, brihtni Jakec, Josip Jakša, Ivan Butala, Josip Štukelj, Apa Springer in Josip Hočevar, učenci in učenke v Petrovi vasi.

Ježovo zimsko spanje.

Jež je žival, ki prav nič ne zasuži človeškega sramotjenja in posmehovanja. Sicer nikomur ne pride na misel, da bi smatral ježa za posebno krasno stvar. Drugače pa je korenjak, da mu ga ni zlepa enakega. Posmislimo samo, s kakšnim pogumom začne boj s strupenimi kačami in ga vedno zmagovalno konča vkljub vsem pikom, ki jih zadaajo kače svojemu sovragu. Pred kačjimi piki ježa ne varuje samo bodičasti kožuh, ampak tudi posebnost njegove krvi, ki ga ščiti pred posledicami kačjega strupa. Sploh je jež trdoživ, da umre tudi za najhujšimi ranami šele čez dolgo časa. Zlasti pa so posvetili prirodoslovci ježevi trdoživosti mnogo pozornosti v zimskem spanju. Kadar spi jež svoje zimsko spanje, je tako neobčutljiv, da moramo strmeti. Uganjajte z njim karkoli, ne bo vam odgovoril niti z eno sano kretnjo. Zanimiva so raziskovanja profesorja Tompsona, ki se nanašajo na ježovo zimsko spanje. Profesor Thompson se je zanimal predvsem za to, kako se vede jež, kadar se zbudi iz zim-

skega spanja. Tik pred zbujenjem se jež ne-navadno naglo ugreje, in sicer pride ta top-lota iz ježa samega. Ali se pojavi ta gorkota kar sama od sebe ali jo kolikortoliko proizvaja prebujoči se jež z lastnim naporom, še ni jasno. Ako bi hoteli govoriti v podobi, bi lahko dejali, da zapali jež, prebujoči se iz zimskega spanja v svojem telesu ogenj. Sicer pa se jež že prej zbudi, in sicer časih tudi tedaj, ko je telesna gorkota še jako nizka. Iz tega bi lahko sklepali, da jež res sam sodeluje pri naraščanju gorkote svojega telesa.

Poštni promet v Londonu o Božiču.

Že ob navadnem času imajo na london-skih poštah obilo posla s pismi in dopisnicami. Navadno povprečno raznesejo in printisnejo pečat na deset in pol milijona pisem in razglednic na teden. To število poštnih pošiljatev pa se ob Božiču potroji. Navadno je zaposlenih v Londonu 22.000 pismonoš, poštnih slug itd. Za Božič se to število zviša za 9000 do 10.000 mož, da morejo opraviti velikanski poštni promet.

Blagorodni gospod Doropoljski!

Tudi jaz sem Vam namenjen pisati pismo. Seznaniti se hočem z Vami. Rad berem „Zvonček“, posebno pa v njem Vaš kotiček. Prosim, da objavite to pismo v „Zvončku“.

Pozdravlja Vas

Franc Vrčon,
učenec IV. oddelka ljudske šole
v Dobravljah.

Odgovor:

Ljuba Franc!

Vse to, kar sem povedal zadnjič Antonu Jerkiču, velja tudi Tebi. Pa brez zamere! Prihodnjič bo že bolje; ne?

*

Dragi gospod Doropoljski!

Sedaj Vam hočem prvikrat nekaj vrstic napisati, ker sem brala v „Zvončku“, da Vam pišejo šolarji iz drugih krajev. Zadnje leto hodim v vsakdanjo šolo in zato Vam pišem nekaj vrstic, če bi Vam bilo mogoče, da bi to pisanje natisnili v „Zvonček“. Drugega dela nimam, samo v šolo grem vsak dopoldne. V šoli se pridno učim s svojimi součenkami in s součenci. Sedaj bodo božični prazniki, zato bomo o Božiču imeli malo počitnic. Te počitnice bodo dolgočasne, ker ne bomo hodili v šolo. O Božiču in po Božiču bom sedela pri jaslicah in bom čitala iz „Zvončka“, ki mi ga bo gospod nadučitelj dal. Pozimi, ko bo sneg padel, se bomo pa vozili s sanmi po snegu ali se pa bomo učili za šolo v gorki sobici.

Sedaj je pa to pismo dokončano in ga Vam v roke dam, da ga preberete. Nič drugega Vam ne vem povedati, kakor da Vam voščim vesele božične praznike in veselo novo leto, da bi jih zdravi in veseli uživali.

Srčno Vas pozdravlja Vaša zvestva

Ivana Žerovnikova,
učenca II. razreda v Voklem.

Odgovor:

Ljuba Ivanka!

Tvoje pismo mi priča, da ljubiš šolo nad vse druge reči. Upam, da je res tako, kakor govorиш. Zato pa sem tudi prepričan, da potrebiš to leto, ko hodiš poslednjikrat v vsakdanjo šolo, z vsem pridom, da si pridobiš vseh potrebnih znanosti za poznejše življenje. Ker pa si knjigam prijateljica, boš lahko tudi pozneje, ko ne boš več hodila v šolo, nadaljevala učenje s samoizobrazbo. Ali ne?

*

Blagorodni gospod Doropoljski!

Jako mi ugaja Vaš list. Tudi naš gospod učitelj nam ga je preskrbel. Oh, to berilo o rdeči rožici mi jako ugaja. Še malo takih, pa bomo veseli. Učim se tudi igrati na klavir, zato ker me godba jako veseli. Pa tudi to Vam moram omeniti, da sem stara deset let in hodim v V. raz. Lansko leto sem dobila jako dobro izpričevalo. Ne vem pa, kakšno bo letos.

Srčno Vas pozdravljam Vam vdana
Anica Belčičeva v Sežani.

Odgovor:

Ljuba Anica!

V tem letniku — upam — priobči „Zvonček“ zopet več takih spisov, ki boš z njimi lahko zadovoljna. Že današnja številka priča, da bo naš list raznovrsten in zanimiv, kakor je bil vedno doslej. Gotovo mu ostanejo zvesti vsi, ki ste mu bili naklonjeni do danes. — Kakšno bo letosanje izpričevalo? Lahko ti je to uganiti, ako presojaš sama — svojo marljivost!

*

Dragi gospod Doropoljski!

V šoli mi je dala gospodična učiteljica „Zvonček“. Jako sem se razveselila, ko sem dobila v drugi številki zapisana otroška pisemca. Zato Vam hočem tudi jaz napisati

nekaj vrstic. Jako rada čitam „Zvonček“, ker mi pripoveduje obilo lepih pravljic. Najbolj ugaja meni in mojemu bratu Josipu „Kaj nam pripoveduje naš dedek“. Jaz hodim v V. raz. Meni najbolj ugaja v šoli verouk, risanje in ročno delo. Jako me veseli šola. V šoli se naučim marsikaj lepega. Jako sem bila vesela, ko je gospod učitelj naročil list „Zvonček“. Sedaj pridev enkrat na dan s svojim pismom. Jako sem jokala, ko mi je pobrala smrt očeta. Sedaj imam še mamo, sestro Lojziko in brata Josipa. Najrajša imam svojo součenko Frančiško Pirjevčeve Botra mi je kupila za birmo obleko in mašno knjigo. Stara sem 10 let. V šolo hodim v Sežani. Ko bom velika, se bom šla učiti za šiviljo.

Vljudno Vas pozdravlja

Antonija Grmekova
v Daneh pri Sežani.

Odgovor:

Ljuba Antonija!

Res je hudo tistem, ki mu smrt pobere očeta. Blagor Ti, da Ti je še ostala ljuba mama. Bodti vedno dobra in pridna, da je nikoli ne žališ, ampak da ostaneš materi zmerom sreča in radost! Saj kaj ima mati drugega dobrega na svetu, ako ne dopadajenja nad svojim detetom!

*

Velecenjeni gospod Doropoljski!

To je prvo pisemce, ki se Vam ga upam danes pisati. Star sem 9 let. Hodim v tretji razred štirirazredne ljudske šole v Igavasi. Najrajši rišem. Srčno se veselim „Zvončka“ zaradi slik, ki so v njem. Pa tudi čitam ga rad.

Srčno Vas pozdravlja

Alojzij Krašovec,
učenec 3. a razreda.

Odgovor:

Ljubi Alojzij!

Koliko ima „Zvonček“ takih prijateljev, ki radi gledajo njegove slike! Tudi jaz bi rad, da bi jih bilo v listu vedno več. Toda slike so draga reč. Samo današnja umetniška priloga „S ptičicami na jug“ stane nad 200 K. Sedaj pa lahko izračunaš, kako drago je — Tvoje veselje! Ko pa bi se vsak „Zvončkov“ prijatelj potrudil, da pridobi našemu listu vsaj po enega novega naročnika, bi dobili toliko gmotne podpore, da bi bilo v listu lahko vedno več slik, torej bi bilo tudi Tvoje veselje vedno večje. Na delo torej!

*

Dragi gospod Doropoljski!

Mnogokrat sem Vam mislila že pisati, a nisem imela dosti časa. Sedaj so božične počitnice, in čas imam Vam pisati kratko pisemce Božično drevo imamo veliko od tal do stropa in lepo okrašeno. Ko prisije zjutraj solnce na božično drevo, se tako lepo sveti, kakor bi bilo iz samih biserov. „Zvonček“ mi jako ugaja in ga tudi rada čitam.

Lepo Vas pozdravlja

Vandica Ilčeščeva,
učenka I. liceja v Ljubljani

Odgovor:

Ljuba Vandica!

Tudi jaz sem vesel Tvojega veselja. Da bi Ti bilo vedno tako lepo in dobro — tega Ti od srca želim. Pa četudi pridejo pozneje križi in težave, vendar imamo nekaj, kar nam zbuja vesela čuvstva. To je spomin na lepoto mladih dni.

*

Velerodni gospod Doropoljski!

Že dolgo sem bila namenjena Vam pisati to pisemce. Tudi o letošnjih počitnicah sem se imela dobro. Iz Reke je prišla k nam prijateljica Katica in njen papa, ki ga je pa dohitela pri nas smrt. Stric je privedel malo sestrično Pierino. Ta je prav ljubeznična deklica. V dveh dobroih mesecih se je priučila prav dobro slovenskemu jeziku. Jaz nabiram tudi znake za Družbo sv. Cirila in Metoda; imam jih že čez 3000, kroglico staniola in trideset zaklopnic. To sem nabrala vse v kratkem času. Odposlala jih bom vkratkem vodstvu Družbe sv. Cirila in Metoda. Papa, mama in jaz Vam voščimo vesele božične praznike in srečno novo leto

Z odličnim spoštovanjem

Anica Kabajeva
v Begunjah.

Odgovor:

Ljuba Anica!

Veseli me, da si tako pridna — narodna delavka Tvoji prispevki, ki jih marljivo biraš, mi pričajo, da si vrla Slovenka. Želim od srca, da bi Tvoje pismo zbuldilo v mladih srčih enako ljubezen do narodnega dela. Tudi v tem primeru velja: Zrno do zrna pogača...

V trinajsto leto!

Ko smo ustanavljali „Zvonček“, so bili prijatelji, ki so nam govorili: „Nikar! List s podobami je draga reč. Ne pojde!“

Mi jih — nismo poslušali. Imeli smo vero v bodočnost, in glejte, nismo se varali: danes začenja „Zvonček“ svoj trinajsti letnik, ki se naj po vsebini in opremi pridruži svojim prednikom!

Radi bi dvignili svoj list tako, kakor je to zamišljeno v naših načrtih. Že danes lahko trdimo, da ni kmalu mladinskega lista, ki bi ga mogli primerjati z „Zvončkom“. Toda — bil bi še lepši, še popolnejši, še prikupnejši. Na delo, prijatelji in prijateljice! Nihče ne priporoča slabe stvari, kdor priporoča „Zvonček“! Pojdite od soseda do soseda, pa storite kaj za svoj list! „Zvonček“ je vaš, vi ste njegovi: okolo njega se zbira ves mladi slovenski svet, lepa rodovina — rečemo lahko — v pošteni hiši.

Tudi v tem letniku ostane „Zvonček“ zvest svojim načelom: z vezano in nevezano besedo bo razveseljeval in učil pisani venec ljube slovenske mladine; slike v besedilu naj prijajo očem, naj razvnamejo domišljijo, širijo obzorje! — Z vsakega polja bo nekaj, a vsega toliko, da se koncem leta stran do strani zopet zveže v lepo knjigo. Ob danih razmerah ne moremo storiti več: preko ozirov na svojo korist stremimo za blaginjo slovenske mladine.

Storimo tudi letos, kakor smo to delali vedno doslej: Združimo vse sile, da stopi za mogočen korak naprej naše plemenito prizadevanje!

Uredništvo in upravništvo.